

CUPRINS

<i>Prefață</i>	9
<i>Introducere</i>	11
CAPITOLUL I:	
YUKI-ONNA, DOAMNA ZĂPEZII.....	15
CAPITOLUL II:	
FLORI ȘI GRĂDINI.....	23
CAPITOLUL III:	
COPACI	47
CAPITOLUL IV:	
OGLINZI	67
CAPITOLUL V:	
KWANNON ȘI BENTEN. DAIKOKU, EBISU ȘI HOTEI.....	77
CAPITOLUL VI:	
PĂPUȘI ȘI FLUTURI	93
CAPITOLUL VII:	
FESTIVALURI.....	101
CAPITOLUL VIII:	
FELINARUL-BUJOR.....	111
CAPITOLUL IX:	
KŌBŌ DAISHI, NICHIREN ȘI SHŌDŌ SHONIN	119
CAPITOLUL X:	
EVANTAIE	129
<i>Postfață</i>	139

PREFAȚĂ

Compunând *Mituri și legende ale Japoniei*, m-am îndatorat către numeroase autorități pe teme japoneze, în mod deosebit, lui Lafcadio Hearn, care mi-a dezvăluit inițial Tărâmul Zeilor. Îmi este imposibil să-i enumăr pe toți scriitorii care m-au ajutat în conceperea acestui volum. Am împrumutat din munca acestora la fel de mult, așa cum Japonia a împrumutat de la alte țări și sper, cu sinceritate, că, la fel ca însăși Japonia, am folosit corespunzător materialul pe care l-am obținut de la aceste surse.

Rămân îndatorat profesorului Basil Hall Chamberlain, că mi-a pus la dispoziție munca sa și prețuiesc, îndeosebi, volumul său enciclopedic, „*Things Japanese*”, traducerea pentru „*Kojiki*”, precum și volumele „*Murray's Hand-book for Japan*” (în colaborare cu W. B. Mason) și „*Japanese Poetry*”. Le mulțumesc executorilor testamentari ai regretatului Dr. W. G. Aston, că mi-au oferit permisiunea de a cita din lucrările sale de expert în acest domeniu. Am folosit traducerea sa pentru „*Nihongi (Transactions of the Japan Society, 1896)*”, unde am descoperit numeroase materiale utile de studiu în volumul său, „*A History of Japanese Literature*”. Îi rămân îndatorat domnului F. Victor Dickins, fiindcă mi-a permis să-i folosesc traducerea, pentru „*Taketori Monogatari*” și „*Hō-jō-ki*”. Prietenei mele, doamna C. M. Salwey, care și-a arătat interesul pentru lu-

crările mele, un gest de neprețuit pentru mine. Cartea ei, „*Fans of Japan*”, mi-a dezvăluit o legendă minunată, iar multe dintre articolele sale au produs o serie bogată de subiecte. Îi mulțumesc din inimă domnului Yone Noguchi, că mi-a oferit permisiunea de a include citate din poezia sa, precum și domnișoarei Clara A. Walsh, pentru că mi-a pus la dispoziție, cu bunăvoință, volumul „*The Master-Singers of Japan*”, publicat de domnul John Murray, în cadrul seriei „*Wisdom of the East*”. Mulțumirile mele se îndreaptă și către domnii Hughton, Mifflin Company, care mi-au permis să citez din „*Glimpses of Unfamiliar Japan*” și „*The Japanese Letters of Lafcadio Hearn*”, de Lafcadio Hearn; domnilor George Allen & Sons, pentru permisiunea de a folosi citate din volumul „*Garden of Japan*”, de Sir F. T. Piggot; editorului publicației *Academy*, că mi-a permis să public din nou articolul meu, „*Japanese Poetry*”, cât și domnilor Cassell și Co. LTD, că mi-au oferit permisunea de a reproduce „*The Gardens of Japan*”, articol pe care, inițial, l-am publicat în *Cassell's Magazine*. Lucrările concepute de Dr William Anderson, Sir Ernest Satow, Lord Redesdale, Madame Ozaki, Dl R. Gordon Smith, Căpitanul F. Brinkley, regretatul Reverend Arthur Lloyd, Dl Henri L. Joly, Dl K. Otakura, Reverendul W. E. Griffis și mulți alții mi-au fost de mare ajutor. Nu în ultimul rând, le mulțumesc din adâncul inimii acelor scriitori care nu au fost menționați, din lipsă de spațiu, dar lucrările domniilor lor mi-au fost la fel de utile în pregătirea acestui volum.

INTRODUCERE

Japonia înseamnă, întâi de toate, o stare de spirit, o lume în care visul și realitatea se întrepătrund. În paginile care urmează, nu veți găsi niște simple povești, ci fragmente dintr-o cosmogonie vie. Pentru japonezi, universul este animat de o energie subtilă, iar fiecare element al naturii posedă un kami - un spirit sau o divinitate. De la firul de iarbă care se înclină sub roua dimineții până la piscurile înzăpezite ale Muntelui Fuji, totul pulsează de o viață secretă. Această comuniune intimă cu Natura a dat naștere unui concept intraductibil, dar profund simțit: *mono no aware* sau „Ah-ul lucrurilor”. Este acea melancolie dulce-amăruie care te cuprinde atunci când privești o petală de cireș căzând; o recunoaștere a frumuseții supreme, tocmai pentru că este efemeră.

Japonia este o țară a contrastelor fascinante. Pe de o parte, avem delicatețea infinită a poeziei, ordinea desăvârșită a ceremoniei ceaiului și răbdarea cu care un grădinar șlefuieste forma unui pin de-a lungul deceniilor. Pe de altă parte, regăsim teroarea elementelor dezlănțuite și prezența unor spirite demonice, care nu cunosc mila.

Zăpada nu este doar un simplu decor alb, ci un vâl sub care se ascunde **Yuki-Onna, Doamna Zăpezii**, atât de asemănătoare cu Crăiasa Zăpezilor lui Andersen. Ea este întruchiparea morții albe, un spirit cu buze reci ca gheața, care poate curma viața unui călător cu o simplă suflare, dar care, în mod paradoxal, păstrează în miezul ei o fă-

râmbă de umanitate. Povestea ei ne învață că în inima celui mai cumplit îngheț poate pălpâi, fie și pentru scurt timp, flacăra promisiunii și a iubirii.

Din liniștea înghețată a munților, coborâm în tumultul furtunilor de vară, acolo unde cerul tresaltă sub loviturile de tobă ale lui **Raiden, Zeul Tunetului**. Cu pielea sa roșie și aspectul demonic, Raiden ne amintește de forța arhaică a Japoniei, o țară afectată de cutremure, erupții și taifunuri. Aici, mitul nu explică doar fenomenele meteorologice, ci oferă chip temerilor noastre cele mai profunde, transformând teroarea în venerație.

Dar Japonia nu este populată doar de zei și demoni. În centrul acestor legende stă omul și capacitatea sa extraordinară de a îndura, de a iubi și de a rămâne loial propriilor valori. Exemplul tinerei **Asagao** este grăitor în acest sens. Povestea ei, împletită cu simbolismul florii de zorea (sau rochița-rândunicii), ne vorbește despre o dragoste care supraviețuiește orbirii, suferinței și anilor lungi de căutări.

Simbolismul floral în Japonia nu este niciodată întâmplător. Dacă zoreaua înflorește doar pentru câteva ore, iubirea adevărată împrumută din tăria pinului străvechi. Această suprapunere între fragilitatea florii și rigoarea spiritului de samurai definește coloana vertebrală a culturii japoneze: o estetică a sacrificiului și a devotamentului total.

Citind aceste mituri, veți observa atenția aproape religioasă acordată grădinilor. Pentru japonez, grădina nu este un spațiu de recreere, ci un univers în miniatură, o încercare de a aduce divinul în pragul casei. Fiecare lanternă de piatră, fiecare pod arcuit care pare desprins din

stampete vechi, are o poveste de spus. Festivalul Morților, care transformă noaptea într-o mare de luminițe plutoare, ne arată că în Japonia cei plecați nu părăsesc niciodată cu adevărat lumea celor vii; ei rămân niște prezențe discrete, care se întorc să admire, an de an, frumusețea efemeră a vieții pământești.

Această carte vă propune o imersiune în Japonia imemorială, când lumea își găsea liniștea în sunetul unui simplu gong de templu budist sau în rândurile scurte ale unui haiku. Este o invitație de a vedea viața prin ochii unui popor predispus spre poezie, pentru care un fulg de zăpadă este un mesaj de dragoste al cerului, iar un cântec de greier un semn al schimbării.

Mihaela Eros